



Stichting **Toets Centrum Intereducatief**

<b>Kwalificatiedossier</b>	Haarverzorging 23263
<b>Examenonderdeel/ bewijs van bekwaamheid</b>	14.3 kleuren en ontkleuren dame
<b>Niveau</b>	Profieldeel haarstylist dame 25642

# *Haarstylist dame*

*14.3 KLEUREN EN ONTKLEUREN DAME*

*INSTRUCTIES VOOR DE EXAMENDEELNEMER*

## Inhoud

Te toetsen kerntaken en werkprocessen:.....	3
Toetsplan:.....	3
Toets 14.3 Kleuren en ontkleuren van een dame.....	4
<i>Examenopdracht 14.3.1 kleuren en ontkleuren van een dame</i> .....	4
Eisen aan het model wat je meeneemt:.....	4
<i>Toetsmatrijs 14.3.1 kleuren en ontkleuren van een dame</i> .....	5
<i>Beoordelingscriteria 14.3.1 kleuren en ontkleuren van een dame</i> .....	7
Toets 14.3.2 Theorietoets specialistische haarbehandeling.....	8
<i>Theorietoets 14.3.2 specialistische haarbehandeling</i> .....	8
<i>Theorietoets 14.3.2 specialistische haarbehandeling</i> .....	8

## Te toetsen kerntaken en werkprocessen:

P2-K1	Specialistische haarbehandeling bij dame uitvoeren
W2	Kleurt en ontkleurt het haar dame

### Toetsplan:

Zie geel gearceerd onderdeel

Profieldeel haarstylist dame 25644								
Toets-code	Naam Onderdeel	Toets	Kerntaak	Werkproce s	Beoordelin gsvorm	Cijfers minimaal te behalen: 6		
14.1	Vaardigheden haarstylist dame	portfolio assessment technieken haarstylist dame	P2-K1	1, 2, 3, 4, 5	portfolio	1 cijfer		
14.2	Snijden coupe dame	14.2.1 Snijden dame		1	Praktijktoets	1 cijfer		
		14.2.2 Knippen/snijden/haarkenmerken				Theorietoets	1 cijfer	
14.3	Kleuren en ontkleuren	14.3.1 Kleuren en ontkleuren dame		2	Praktijktoets	1 cijfer		
		14.3.2 Kleuren en ontkleuren/haarkenmerken				Theorietoets	1 cijfer	
14.4	Omvormen	14.4.1 Watergolven		3	Praktijktoets	1 cijfer		
		14.4.2 Omvormen in droog haar				3	Praktijktoets	1 cijfer
		14.4.3 Permanenten inleg				4	Praktijktoets	1 cijfer
		14.4.4 Omvormen/geschiedenis/haarkenmerken				3, 4	Theorietoets	1 cijfer
14.5	Lang haar	14.5.1 Vlechten		5	praktijktoets	1 cijfer		
		14.5.2 Opsteken				praktijktoets	1 cijfer	

## Toets 14.3 Kleuren en ontkleuren van een dame

Let op: deze toets '14.3 kleuren en ontkleuren van een dame' geeft hetzelfde resultaat voor toets '13.2.4 kleuren en ontkleuren van een dame of heer' (13.2.4 is onderdeel van basisdeel haarbehandeling uitvoeren)

### Examenopdracht 14.3.1 kleuren en ontkleuren van een dame

Kleur creatief en modisch een coupe waarbij je gebruik maakt van een combinatie van verschillende opbreng-, folie-, kleur- en ontkleuringstechnieken. Je voert kleurcorrecties uit en zonodig een chemische verheldering.

In samenspraak met je model stel je de kleuren vast en je adviseert je model over het (ont)kleuren.

Op het DABplan noteer je bij wens van de klant een kleurnummer uit het kleurboek, welke jouw model heeft gekozen. Bij kleurkeuze vul je de kleurnummers in die volgens jou gebruikt moeten worden om deze kleur te bereiken. De assessor controleert de eindkleur op je kleurnummer die je hebt ingevuld bij de wens van de klant met het eindresultaat.

#### Resultaat

Het kapsel voldoet aan de volgende eisen:

- Het hele haar moet gekleurd worden,
- Alle grijze haren zijn dekkend gekleurd,
- Minimaal 2 zichtbaar verschillende kleuren Bij gebruik van folies als 2<sup>de</sup> kleur, zijn minimaal 6 folies aangebracht
- De eindkleur is conform de wens van de klant,
- De coupe is creatief en modisch gekleurd met verschillende technieken.

#### **Eisen aan het model wat je meeneemt:**

Dames model:

- Een maximale haarlengte van 20 cm en minimaal 7cm voor alle partijen.
- Het model mag geen haarverlenging hebben en geen afrohaar,
- Het model spreekt Nederlands of onder begeleiding van een tolk,
- Indien het haar gekleurd is dient minimaal 1 cm uitgroei zichtbaar te zijn,
- Het model is minimaal 16 jaar,
- Indien het model jonger is dan 18 jaar heeft deze toestemming van ouder of voogd voor de behandeling.

**Benodigde examentijd: 100 minuten**

### Toetsmatrijs 14.3.1 kleuren en ontkleuren van een dame

Beoordelingscriteria	Werkproces P2-K1-W	Weging naar onderwerp
1. Kleuradvies DABplan naar wens van de klant en passend bij haarkenmerken	2	10%
2. Opbrengtechnieken		20%
3. Resultaat kleuring*		30% 40%*
4. Heeft gewerkt volgens DABplan		20%
5. Werkplek blijft ordelijk, werkt volgens ARBO regels		10% 5%
6. Beschermt klant en zichzelf met de juiste middelen		10% 5%

#### Kennis en vaardigheden

- bezit kennis van (ont)kleuren: chemisch proces, werking van producten, corrigerende handelingen en veiligheidsmaatregelen
  - houdt zich aan de gebruiksaanwijzing van de leverancier
  - kennis van werkwijze bij het klaarmaken van het (ont)kleurproducten:
    - klaarmaken en gebruiken volgens gebruiksaanwijzing leverancier
    - veilig/hygiënisch werken
    - altijd nitril handschoenen (geen latex of pvc-handschoenen) dragen
    - product klaarmaken op plek met afzuiging
  - is bekend met eigenschappen van verschillende soorten kleurproducten:
    - kleurversteving
      - kleurlaagje om schubbenlaag
    - kleurspoeling
      - kleurlaagje om schubbenlaag bevat meer kleurpigment als een kleurversteving
    - semipermanente kleuring
      - kleurpigment tussen schubbenlaag
    - blijvende kleurproducten
      - oxidatiekleuring
      - verhelleren natuurlijk kleurpigment
      - kleurpigment tot in vezellaag
    - ontkleuring:
      - oxidatieproces: verwijdert kleurpigment
    - plantaardige kleuring (bijvoorbeeld henna)
      - kleurpigment tussen haarschubben en met metaalzouten tot in de vezellaag
  - is bekend met waterstofperoxide / H<sub>2</sub>O<sub>2</sub>:
    - H = hydrogenium (waterstofatomen)
    - O = oxygenium (zuurstofatomen)
  - is bekend met chemisch proces en werkzame bestanddelen van kleurproducten:
    - ammoniak
      - opent haarschubben
      - maakt de zuurstofatomen vrij uit H<sub>2</sub>O<sub>2</sub>
    - H<sub>2</sub>O<sub>2</sub> / waterstofperoxide (percentages/volume)
    - vrijgekomen zuurstof:
      - brengt onontwikkeld kleurproduct tot ontwikkeling
      - de vrijgekomen zuurstof verheldert het natuurlijk pigment
    - bufferstoffen
      - zorgen voor een gelijkmatig verloop van het kleurproces
    - emulgator
      - zorgt dat alle ingrediënten tot een mooie emulsie worden
  - is bekend met oplichtingscurve of verhelderingstabel van ontkleurproducten
  - kan persoonsgericht kleuradvies geven
  - houdt bij kleuradvies rekening met:
    - warme en koele types
    - leeftijd
    - huidtype
    - wens van de klant

- kan het chemisch proces en corrigerende behandeling voor (ont)kleuren toepassen
- houdt zich aan de gebruiksaanwijzing van de leverancier
- kan opbreng-, kleur- en ontkleurtechnieken combineren
- is bekend met verschillende type kleuringen:
  - totaalkleuring:
    - het volledige haar is van aanzet tot punt gekleurd
  - deelkleuring
    - een deel van het haar is van aanzet tot punt gekleurd (bv. een lok of boven- of onderpartij)
  - folietechnieken
    - highlights
    - lowlights
  - uitgroeibehandeling
  - overlopende kleuren (balayage op verschillende manieren aangebracht)
- is bekend met verschillende soorten kleurproducten:
  - kleurversteving, kleurmousse en kleurspray/poeder
  - kleurspoeling (incl. toners van verschillende modetinten)
  - semipermanente kleuring (incl. toners van verschillende modetinten)
  - blijvende kleurproducten (oxidatiekleuring)
  - plantaardige kleuringen (bijvoorbeeld henna)
  - ontkleuring
- is bekend met houdbaarheid van de verschillende kleurproducten:
  - conform gebruiksaanwijzing van de leverancier
  - tijdelijke kleurproducten
    - kleurversteving, kleurmousse, en kleurspray/poeder: 1 wassing
    - kleurspoeling: 4 tot 8 wassingen
  - semipermanente kleuring: ongeveer 6 weken
  - blijvende kleurproducten en plantaardige kleuringen (bijvoorbeeld henna)
    - de kleur moet uitgroeien maar na ongeveer 6-8 weken is het karakter vervaagd
  - ontkleuring
    - de kleur moet uitgroeien
- kan kleurcorrecties (reduceren) toepassen
- kan voor- en terugpigmenteren
- kan specialistische (ont)kleurtechnieken toepassen: kleuroverloop maken, totale ontkleuring en pasteltinten
  - overlopende kleuren (balayage)
  - toners (modetinten)

### Beoordelingscriteria 14.3.1 kleuren en ontkleuren van een dame

Beoordelingscriteria	Beoordeling goed	Maximaal te behalen punten (minimaal 6 punten voor voldoende cijfer)
1. Kleuradvies DABplan naar wens van de klant en passend bij haarkkenmerken	Adviseert de klant correct over passende kleuringen en vertaalt de kleurwens van de klant naar het juiste recept. De klant wordt geadviseerd welke kleuring past bij het type van de klant.	1
2. Opbrengtechnieken	Hanteert de juiste opbrengtechnieken, houdt de tijd in de gaten en controleert het kleuringsproces.	2
3. Resultaat kleuring*	De kleuring is conform wens van het model uitgevoerd. Juiste kleur, egale kleuring.	3 4*
4. Heeft gewerkt volgens DABplan	De kleuring is eventueel na correctie, passend bij het DABplan en is naar wens van de klant.	2
5. Werkplek blijft ordelijk, werkt volgens ARBO regels	Werkt ordelijk en ruimt de werkplek netjes en hygiënisch op. Let op de houding van de deelnemer die is ergonomisch en veilig. Maakt de verving klaar zoals ARBO convenant voorschrijft.	1 0.5
6. Beschermt klant en zichzelf met de juiste middelen	Gebruikt handschoenen en andere beschermingsmiddelen voor de klant.	1 0.5

## Toets 14.3.2 Theorietoets specialistische haarbehandeling

### Theorietoets 14.3.2 specialistische haarbehandeling

Voor alle specialistische haarbehandelingen ligt theoretische kennis aan ten grondslag. Het inzicht welke technieken, producten en materialen je op welk moment inzet om tot de gewenste coupe te komen kan niet allemaal worden getoetst bij één praktische toets. Om te beoordelen of er voldoende kennis is voor het uitvoeren van de specialistische vaardigheden om diverse soorten type klanten en type haarkenmerken te behandelen. Daarvoor wordt een theoretische toets ingezet met gesloten vraagtypen.

**Benodigde examentijd: 60 minuten, 30 vragen 40**

### Theorietoets 14.3.2 specialistische haarbehandeling

Onderwerp toets	Werkproces P2-K1-	Weging naar aantal vragen
Kennis van geschiedenis en cultuurkenmerken van haardracht van vrouwen	W1-5	2
Alledaagse indicaties en contra-indicaties (bouw en functie en haarkenmerken)	W1-5	8
Contra-indicaties		6 2
Kleur en ontkleurtechnieken	W2	20
Invloeden op kleuren		5
Materialen/producten		5
Kleurbehandeling/techniek		10



## **Kennis**

### **Kennis van geschiedenis en cultuurkenmerken van haardracht van vrouwen**

- Tijdsbeelden door de eeuwen heen (healthyhairstylist.nl blog )
  - 1900, De top-knot was hot. Volume bij lang en kort haar. Gibson girl
  - 1910, Lang haar. Los en golvend of opgestoken. Kapsel 'gordijn haar'; haar wordt om een haarband gewikkeld in verschillende laagjes. Er kunnen ringetjes en andere sieraden aan de haarband worden vastgemaakt.
  - 1920, strakke boblijnen in alle soorten en maten. Kokosnoot bob en Eton Crop. Jaren van de Charleston dans.
  - 1930, korte bob met een twist. Korte krullende bobkapsels ook wel vingerkrullen genoemd.
  - 1940, Lang gekruld haar, vaak met één pluk van het haar opgerold en vastgepind aan één kan van het hoofd, de victory roll kapsel. Jaren van de Pin up Girl.
  - 1950, Haar wordt opgestoken gedragen met een pony. Chignons, de lage knot. Tijd van Audrey Hepburn.
  - 1960, kort haar, jongensachtig kapsel als 'Pixie'. 'Beehive kapsel' en de omgekeerde bob waarbij de puntjes van het haar naar binnen krulden. Actrice Mia Farrow
  - 1970, Hippietijd, alles mocht; pony's, laagjes, korte stekels en lange golvende haren.
  - 1980, Permanenten met veel volume, hanenkammen, sjaaltjes en Whale Spout. Kort haar met verschillende laagjes.
  - 1990, Modellen als Naomi Campbell met lange steile lokken, Cindy Crawford met dikke volle haardos, Carla Bruni met satijnachtige bruine haren. Maar ook Rachel van de serie Friends met haar bekende kapsel.
  - 2000-2010, alle soorten met name net uit bed kapsel, gekleurde extensions en wafelhaar.
  - 2010-nu, blondines; honingblond, vanilleblond, goudblond, etc. Lang haar met zachte krullen.
- Verschillende culturenkenmerken van haardracht

### **Kennis van indicaties en contra-indicaties, haarkenmerken het herkennen en erover adviseren**

#### **(contra) indicaties**

- hoofdluis
- parelziekte
- droge/vette roos
- psoriasis
- schimmelinfectie
- eczeem
- zweertjes
- open wonden

#### **Haarkenmerken**

- Verschillende huidlagen
  - opperhuid
  - lederhuid
  - onderhuids bindweefsel
- eigenschappen van de verschillende huidlagen:
  - bescherming
  - voeding en zuurstof
  - regelen temperatuur
  - voelen pijn en temperatuur
- plaats van de onderdelen in de huid
  - bloedvaten
  - zenuwen
  - zweetkliertjes
  - talgkliertjes
  - haartjes
- opbouw van het haar:
  - schubbenlaag
  - vezellaag

- merg
- haarschacht
- haarwortel
- haarzakje/haarfollikel
- haarpapel
- functie van de verschillende haarlagen:
  - schubbenlaag:
  - bescherming, dikte van het haar
  - vezellaag
  - sterkte en elasticiteit
  - merg
  - voeding haar
- fases van de haargroeicyclus
  - groeifase
  - overgangsfase
  - rustfase
  - uitvalsfase
- verschillende soorten haar
  - lanugo haar
  - vellus haar
  - terminaal haar
- eigenschappen van (gezond) haar
  - glans
  - rekbaarheid/veerkracht
  - capillariteit
  - hygroscoopie
  - elektrische lading
- grondstoffen van het haar
  - keratine
  - melanine
- opbouw van de natuurlijke haarkleur
  - pigmentcellen:
    - melanocyten in haarbol
    - natuurlijk pigment melanine:
      - korrelpigment (grote korrels): eumelanine
      - verspreid pigment (kleine korrels): pheomelanine
- haarkleur wordt bepaald door
  - hoeveelheid kleurpigmenten
  - verhouding tussen eumelanine en pheomelanine
- verschillende verbindingen in het haar
  - zwavelbruggen
  - waterstofbruggen
  - zoutbruggen
- (technische) aspecten van het haar
  - dikte (fijn, normaal, dik)
  - vorm (rond, ovaal, plat/bandhaar)
  - krulsterkte (steil, golvend, krullend)
  - implant (haardichtheid, groeirichting)
  - lengte (kort, halflang, lang)
  - natuurkleur

## Kleur en ontkleurtechnieken

### **Invloeden op kleuren**

- primaire kleuren
- secundaire kleuren
- kleurkarakter
- koude kleuren
  - violet, as, mat
- warme kleuren
  - rood, koper, goud
- wintertype
- lentetype
- zomertype
- herfsttype
- complementaire kleur
- opheffen kleur

### **Materialen/producten**

is bekend met eigenschappen van verschillende soorten kleurproducten

- kleurversteving
  - kleurlaagje om schubbenlaag
- kleurspoeling
  - kleurlaagje om schubbenlaag bevat meer kleurpigment als een kleurversteving
- semipermanente kleuring
  - kleurpigment tussen schubbenlaag
- blijvende kleurproducten
  - oxidatiekleuring
  - verhelferen natuurlijk kleurpigment
  - kleurpigment tot in vezellaag
- ontkleuring:
  - oxidatieproces: verwijdert kleurpigment
- plantaardige kleuring (bijvoorbeeld henna)
  - kleurpigment tussen haarschubben en met metaalzouten tot in de vezellaag
- is bekend met waterstofperoxide / H<sub>2</sub>O<sub>2</sub>
  - H = hydrogenium (waterstofatomen)
  - = oxygenium (zuurstofatomen)
- is bekend met chemisch proces en werkzame bestanddelen van kleurproducten
  - ammoniak
    - opent haarschubben
    - maakt de zuurstofatomen vrij uit H<sub>2</sub>O<sub>2</sub>
  - H<sub>2</sub>O<sub>2</sub> / waterstofperoxide (percentages/volume)
  - vrijgekomen zuurstof:
    - brengt onontwikkeld kleurproduct tot ontwikkeling
    - de vrijgekomen zuurstof verheldert het natuurlijk pigment
  - bufferstoffen
    - zorgen voor een gelijkmatig verloop van het kleurproces
  - emulgator
    - zorgt dat alle ingrediënten tot een mooie emulsie worden
- is bekend met oplichtingscurve of verhelferingstabel van ontkleurproducten
- is bekend met verschillende soorten kleurproducten:
  - kleurversteving, kleurmousse en kleurspray/poeder
  - kleurspoeling (incl. toners van verschillende modetinten)
  - semipermanente kleuring (incl. toners van verschillende modetinten)
  - blijvende kleurproducten (oxidatiekleuring)
  - plantaardige kleuringen (bijvoorbeeld henna)
  - ontkleuring
- is bekend met houdbaarheid van de verschillende kleurproducten:
  - conform gebruiksaanwijzing van de leverancier
  - tijdelijke kleurproducten

- kleurversteving, kleurmousse, en kleurspray/poeder: 1 wassing
- kleurspoeling: 4 tot 8 wassingen
- semipermanente kleuring: ongeveer 6 weken
- blijvende kleurproducten en plantaardige kleuringen (bijvoorbeeld henna)
  - de kleur moet uitgroeien maar na ongeveer 6-8 weken is het karakter vervaagd
- ontkleuring
  - de kleur moet uitgroeien

- lotions

- cosmetische lotion
- kruidenlotion
- teerhoudende lotion
- zwavelhoudende lotion

### Kleurbehandeling/techniek

#### Voorafgaand aan de behandeling

- Tijd inplannen behandeling
- Wasmassage
  - kneedmassage (petrissages)
  - strijkmassage (effleurage)
  - klopmassage (tapotements)
  - wrijfmassage (fricties)

- kennis van werkwijze bij het klaarmaken van het (ont)kleurproducten
  - klaarmaken en gebruiken volgens gebruiksaanwijzing leverancier
  - veilig/hygiënisch werken
  - altijd nitril handschoenen (geen latex of pvc-handschoenen) dragen
  - product klaarmaken op plek met afzuiging

- opbrengvolgorde van de nek naar boven

- natuurkleur / mode tint kort haar
  - aanzet, lengte, punt
- natuurkleur/ mode tint lang haar
  - lengte, punt, aanzet
- mode tint ontkleuring/ rood
  - lengte, punt, aanzet

- opbrengpatroon
  - zigzagscheiding
- opbrengtechniek
  - kwast
  - spuitflacon

- strainkleuring

- opbrengvolgorde van de nek naar boven
- opbrengpatroon
  - zigzagscheiding
  - rechte scheiding
- opbrengtechniek
  - kam

- folietechniek

- opbrengvolgorde van de nek naar boven
- opbrengpatroon
  - zigzagscheiding
  - rechte scheiding
- opbrengtechniek
  - kwast

- mutstechniek

- opbrengvolgorde n.v.t.
- opbrengpatroon
- opbrengtechniek
  - kwast
- gehele kleuring
  - opbrengvolgorde van de nek naar boven
    - natuurkleur / mode tint kort haar
      - aanzet, lengte, punt
    - natuurkleur/ mode tint lang haar
      - lengte, punt, aanzet
    - mode tint ontkleuring/ rood
      - lengte, punt, aanzet
  - opbrengpatroon
    - kruisafdeling
  - opbrengtechniek
    - kwast
    - spuitflacon